

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.034/2025/11.

A felperes:

felperesi cég neve (székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Oppenheim Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Kiss M. Tibor, címe)

Az alperes:

alperes neve (címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselői:

Dr. Kriveczky György ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Ingó kiadása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szegedi Törvényszék 4.M.70.100/2024/34.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 4.M.70.100/2024/36.

Í T É L E T :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 723 900 hétszázhuszonháromezer-kilencszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes 1996-tól állt határozatlan idejű munkaviszonyban a felperessel, 2024. április 1-től szakszervezeti titkár munkakörben. Az alperes a felperesnél működő (szakszervezet neve) (a továbbiakban: Szakszervezet) törvényes képviselője.

[2] A felperes az alperes munkaviszonyának fennállása alatt e szakszervezeti tevékenység ellátásához a következő eszközöket bocsátotta rendelkezésére:

1. a felperes tárgyi eszköz leltárában 50002954 számon nyilvántartott, 2022. december 31-én aktivált, 311 367 forint beszerzési értékű, HP 835 G8 típusú Notebook;
2. a felperes tárgyi eszköz leltárában 50002912 számon nyilvántartott, 2021. november 30-án aktivált, 136 963 forint beszerzési értékű, iPhone SE 2020, 64 GB típusú mobiltelefon és tartozékai: üvegfolia, tok és töltő;
3. a felperes tárgyi eszköz leltárában 50004937 számon nyilvántartott, 2019. június 30-án aktivált, 137 000 forint beszerzési értékű, fekete színű iPhone 7, 32 GB típusú mobiltelefon;
4. a felperes tárgyi eszköz leltárában 50005896 számon és 1. alszámon nyilvántartott 2014. szeptember 30-án aktivált, 171 953 forint beszerzési értékű, iPhone 5S, 16 GB típusú mobiltelefon és tartozékai: iPhone 5S folia és flippek tok;
5. a felperes tárgyi eszköz leltárában 50005896 számon és 2. alszámon nyilvántartott, 2017. május 1-én aktivált, 145 760 forint beszerzési értékű, iPhone SE, 64 GB típusú mobiltelefon és tartozékai: adatkábel és töltővég;
6. a felperes tárgyi eszköz leltárában 50006752 számon nyilvántartott, 2015. március 31-én aktivált, 16 502 forint beszerzési értékű, Alcatel 4008 IP típusú telefon;
7. a felperes tárgyi eszköz leltárában 50005896 számon és 0 alszámon nyilvántartott, 2009. június 30-án aktivált, 2 500 forint beszerzési értékű, a (X) telefonszámhoz tartozó SIM kártya.

[3] A 2022. január 6-án kelt munkaszerződés módosítás 8. 1. c) alpontja szerint a munkavállaló a munkáltató székhelyéről, telephelyéről iratokat, dokumentumokat, elektronikus adatokat és egyéb, a munkáltató gyáregységeiben előállított tárgyakat, eszközöket csak a munkavégzéssel összefüggő feladatok érdekében viheti ki, jogosulatlan személyek részére nem adhatja át, továbbá köteles azokat megóvni attól, hogy illetéktelen személyek hozzáférhessenek. Munkaviszonya bármely okból történő megszűnése vagy megszüntetése esetén a munkavállaló kötelezi magát, hogy az ezen pont szerinti iratokat, információkat tartalmazó adathordozókat, eszközöket teljeskörűen visszaszolgáltatja a munkáltatónak legkésőbb munkaviszony megszűnésének, illetve azt megelőzően a munkavégzése alóli felmentésének időpontjában.

[4] A felperesnél Kollektív Szerződés van hatályban, amelynek 6. §-a alapján a felperes biztosítja az érdekképviselői szervek működési feltételeit, ennek keretében a működéshez szükséges személyi és dologi feltételeket.

[5] A fenti ingóságok átadásáról átadás-átvételi jegyzőkönyv, vagy átvételi elismervény nem készült. A felperes az eszköznyilvántartásban az alperesnek átadott eszközöket a szakszervezet költséghelyen az alperes nevéen tartotta nyilván.

[6] Az alperes a technikailag már elavult eszközök helyett új eszközöket, így új Notebookot és meghatározott időközönként új mobiltelefont is kapott, de a már nem használt eszközöket nem adta vissza a felperesnek, a felperesnél kialakult gyakorlat szerint azokkal ténylegesen elszámolnia nem kellett.

[7] A felperes az alperes munkaviszonyát 2024. január 16-án közölt azonnali hatályú felmondással megszüntette, azzal, hogy a birtokában lévő, a munkáltató által munkavégzése céljából használatába adott eszközöket, munkaruhát legkésőbb az utolsó munkában töltött napon a munkáltató székhelyén, a munkáltató által kijelölt személynek adja át.

[8] A felperes sem az azonnali hatályú felmondás közlésekor szóban, sem később írásban nem nevesítette, nem jelölte ki azt a személyt, akinek az eszközöket át kell adni.

[9] A visszaadni kért eszközök tételes listáját a 2024. február 8-án kelt felszólító levélben közölte az alperessel és kérte, hogy az eszközöket három napon belül a volt munkáltató székhelyén a volt munkáltatója részére adja át.

[10] Az alperes az átvett informatikai eszközökkel nem számolt el.

A kereset és az ellenkérelem

[11] A felperes keresetében az eredeti birtokállapot azonnali hatállyal történő helyreállítását kérte oly módon, hogy a bíróság előzetesen végrehajtható határozatával kötelezze az alperest a keresetlevélben tételesen megjelölt ingóságok (1 db HP850 G3 típusú notebook, 4 db iPhone mobiltelefon és tartozékai, 1 db Alcatel telefon, továbbá SIM kártya)

részére történő kiadására és perköltség viselésére. Perköltsége mértékét a lerótt 30 613 forint elsőfokú eljárási illetékben és ügyvédi munkadíjában kérte megállapítani a csatolt megbízási díjra vonatkozó nyilatkozat alapján 52 500 forint + ÁFA óradíj alapulvételével 74,5 munkaóra után 3 911 250 forint + ÁFA összegben.

[12] Keresete jogalapja körében hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2016. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:5. § (1)-(2) bekezdésére, 5:7. § (1)-(2) bekezdésére, 5:9. § (1) bekezdésére, az 5:13. § (2)-(3) bekezdésére, az 5:21. §-ára, az 5:36. § (1) bekezdésére; a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 80. § (1) bekezdésére, míg az azonnali hatályú kötelezés vonatkozásában a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 344. § (5) bekezdésére, az előzetes végrehajthatóság tekintetében pedig a Pp. 362. § (1) bekezdés b) pontjára.

[13] Érvelése szerint az alperes jogalap nélkül fosztotta meg az ingó dolgok birtokától azzal, hogy munkaviszonyának megszüntetését követően, mint jogalap nélküli birtokos a felperes tulajdonába tartozó eszközöket nem adta vissza, ezért birtokvédelem illeti meg. Miután az alperes a per tárgyát képező valamennyi ingó dolognak jogalap nélkül van a birtokában, ezért a Ptk. 5:9. § (1) bekezdése alapján köteles azokat a birtoklásra jogosultnak, azaz a felperesnek kiadni. Az alperes akkor tarthatná a per tárgyát képező ingó dolgokat jogszerűen a birtokában, ha valamilyen, a felek között fennálló érvényes kötelmi jogcímmel tudna hivatkozni, az alperesnek azonban ilyen érvényes jogcíme nincs.

[14] A Ptk. 5:36. § (1) bekezdése alapján a tulajdonjog sérelme megvalósulhat úgy is, hogy a tulajdonost jogalap nélkül megfosztják a tulajdonjog tárgyát képező dolog birtokától, aki tulajdoni perben kérheti egyrészt, hogy a tulajdonjogot sértő személy hagyjon fel jogellenes magatartásával és szüntesse meg a jogellenes beavatkozást vagy behatást, másrészt azt, hogy a jogalap nélküli birtokos adja vissza a dolgot, tehát helyezze vissza a tulajdonost a dolog birtokába.

[15] További érvelése szerint mivel az alperes munkaviszonya 2024. január 16-án megszűnt, ezért az Mt. 80. § (1) bekezdése szerint munkakör átadási és a munkáltatóval történő elszámolási kötelezettség terheli. Ezen elszámolási kötelezettségének nem tett eleget, mivel a részére a munkáltató által, a munkaviszonya fennálltára tekintettel átadott ingó dolgokat nem bocsátotta a felperes birtokába, azaz a megőrzésre átvett ingóságokkal nem számolt el. Az alperest e kötelezettség a munkaszerződése 8.1. c. pontja alapján terhelte.

[16] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására, a felperes perköltségben történő marasztalására irányult. Perköltsége mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: rÜkr.) 2. § (1) bekezdésére hivatkozva a csatolt megbízási szerződés alapján az ellenkérelem elkészítéséért 300 000 forint, egyéb beadványonként 70 000 forint és tárgyalásonként 60 000 forint alapulvételével 1 550 000 forint + ÁFA összegben kérte megállapítani.

[17] Védekezése szerint a munkaviszony fennállása alatt munkavállalóként semmilyen eszközt nem vett át a felperestől. A per tárgyát képező eszközöket nem, mint munkavállaló, hanem a Kollektív Szerződés rendelkezései alapján, mint a (szakszervezet neve) törvényes képviselője vette át, amelynek jelenleg is törvényes képviselője.

[18] Hangsúlyozta, hogy munkaköre szakszervezeti titkár volt, ezért amit a felperes a rendelkezésére bocsátott, az az Alapszervezetet illeti meg, töltsé is be bárki ezt a munkakört. Ebből következően a munkaviszony megszűnés kori elszámolási kötelezettség nem terjed ki a per tárgyát képező eszközökre, hiszen azokat csak a (szakszervezet neve)-tól követelhetné vissza a felperes.

[19] Előadta továbbá, hogy a perrel érintett eszközök folyamatosan a szakszervezet irodájának páncélszekrényében vannak. Mivel munkaviszonyának megszűnésével a szakszervezet és a munkáltató szerződéses jogviszonya nem szűnt meg, és továbbra is a (szakszervezet neve) az érdekképviselői szerv, amelynek továbbra is ő a törvényes képviselője, ezért a felperes követelése megalapozatlan.

[20] Hivatkozott arra, hogy a felperes által követelt SIM kártya nem a felperes, hanem az Alapszervezet kizárólagos tulajdonát képezi.

[21] A felperes a birtoklásától sosem volt jogalap nélkül megfosztva, illetve birtoklásában sosem volt háborítva, a felperes ezirányú érvelése értelmezhetetlen.

[22] Hangsúlyozta, hogy a jelen per nem birtokper, nem követhetett el birtokháborítást, mivel az eszközöket a felperes adta át az Alapszervezet részére. Számára semmilyen eszközt sem adott át.

Az elsőfokú bíróság ítélete és jogi indokai

[23] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1 968 500 forint perköltséget.

[24] Rögzítette, hogy a peres felek között nem vitásan munkaviszony állt fenn, amelyre az Mt. rendelkezései, az eljárásra pedig a Pp. munkaügyi perekre vonatkozó szabályai voltak az irányadóak.

[25] Az Mt. Általános indokolásának 15. pontját idézve rámutatott, hogy a polgári jogi szabályok az Mt. mögöttes jogát képezik azzal, hogy a törvény pontosan rögzíti, hogy az egyes munkajogi jogintézmények tekintetében mely polgári jogi szabályok mögöttes alkalmazását miként rendeli, illetve mely polgári jogi szabályok alkalmazását korlátozza. Ebből pedig arra a következtetésre jutott, hogy a meg nem jelölt Ptk.-beli szabályok alkalmazása kizárt, azok még analógia útján sem alkalmazhatóak, ellenkező esetben a szabályozásnak ez a rendszere értelmét vesztené. Ebből következően csak azok a Ptk.-beli szabályok alkalmazhatóak, amelyeket az Mt. 9. § (1) bekezdése, 31. §-a, 160. §-a, 177. §-a, 228. § (8) bekezdése – helyesen 228. § (6) bekezdése és 229. § (8) bekezdése tartalmaz. Ezek egyikében sem szerepelnek a felperes keresetének jogalapjául hivatkozott jogszabályi rendelkezések, így ezek a jelen jogvitában nem alkalmazhatóak.

[26] Ezt követően vizsgálta, hogy az alperes az Mt. 80. § (1) bekezdésében megjelölt elszámolási kötelezettséget megsértette-e, illetve azt, hogy ennek következményeként van-e lehetősége a felperes által kért jogkövetkezmény alkalmazására.

[27] A munkavállalót terhelő elszámolási kötelezettség körében rámutatott, hogy az elsősorban a megőrzésre átvett dolgok visszaszolgáltatását jelenti. Tekintettel arra, hogy a felperes az alperes munkaviszonyát 2024. január 16-án közölt azonnali hatályú felmondással szüntette meg, így az elszámolási kötelezettséget ezen időpontra vonatkoztatva kellett vizsgálni.

[28] A munkáltató az azonnali hatályú felmondásban foglaltak ellenére nem jelölte ki azt a személyt, akinek az átvett eszközöket az alperesnek át kellett volna adnia. A munkáltató e körben elmulasztotta, hogy akár az azonnali hatályú felmondásban, akár azt követően külön okiratban kijelölje azt a személyt, akinek a munkaeszközök visszaszolgáltatását szabályszerűen teljesíthette volna az alperes. Elmulasztotta ezzel egyidejűleg a teljesítési határidőt is meghatározni. Ezt a mulasztást a felperes csak a 2024. február 8-án kelt felszólító levélben pótolta, ekkor jelölte meg pontosan, hogy milyen ingóságokat, milyen értékben kell az alperesnek átadnia, azonban továbbra sem jelölte ki azt a személyt, akinek ezen kötelezettségét az alperes teljesíthette volna.

[29] Mindebből pedig arra a következtetésre jutott, hogy a munkáltató volt az, aki nem határozta meg és nem biztosította az elszámolás pontos feltételeit, ezért nem hivatkozhat az alperes kötelezettségszegésére.

[30] A kötelezettségszegés hiányának megállapítása mellett az esetleges jogkövetkezmények tekintetében rámutatott, a munkakör átadási és elszámolási kötelezettség megszegése az Mt. 84. § (4) bekezdése értelmében a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét vonhatná maga után, de a felperes erre alapított igényt nem terjesztett elő. A dologban bekövetkezett hiány esetében pedig az Mt. 180. § szerinti megőrzési felelősség érvényesítésének lehet helye. A felperes kártérítési igényt szintén nem támasztott az alperessel szemben.

[31] Rámutatott, hogy az alperes következetes védekezésével szemben a felperes nem tudta azt bizonyítani, hogy a per tárgyát képező eszközöket nem a szakszervezet részére biztosította a Kollektív Szerződés rendelkezése alapján, illetve azt sem, hogy azokat a felperes nem, mint a szakszervezet képviselőre jogosult tisztségviselője vette át, használta és azok jelenleg nem a (szakszervezet neve) birtokában és használatában vannak.

[32] E körben értékelte, hogy a felperes nem tudott olyan bizonylatot felmutatni, amely szerint az alperes, mint munkavállaló az eszközöket elszámolási és visszaszolgáltatási kötelezettséggel vette át. Ezt sem a tanúk vallomása, sem a szervizkönyv kivonata, sem a felperes eszköznyilvántartásáról készült kivonat nem igazolta. A felperes SAP rendszerében szereplő nyilvántartás szerint az eszközöket a szakszervezet költséghelyen tartották nyilván, amely a gyakorlat szerint a szakszervezet részére juttatott eszközök nyilvántartására szolgál. (Tanú 1) és (tanú 2) tanúk vallomását idézve rámutatott, hogy az informatikai eszközöket a felperes a szakszervezet részére, annak érdekképviselői tevékenységéhez biztosította. Szintén (tanú 2) tanú vallomása alapján mutatott rá arra, hogy a működésképtelen eszközöket a

felperes nem kérte vissza az alperestől tekintettel arra, hogy azokon szakszervezeti adatok kerültek tárolásra. A tanúk vallomása alapján azt is megállapította, hogy a vonalas telefon és a SIM kártya nincs meg, azok nincsenek sem az alperes, sem a szakszervezet birtokában.

[33] Rámutatott továbbá, hogy a felperes SAP nyilvántartásában szereplő kivonatokon megjelenő eszközök hollétét megállapítani nem lehetett, abban olyan eszközök is szerepelnek, amelyek a felperes által sem vitatottan időközben visszaszolgáltatásra kerültek, illetve több esetben a selejtezett termékek kivezetése is elmaradt.

[34] A mobiltelefon készülékek, azok tartozékai, valamint a Notebook vonatkozásában akként foglalt állást, hogy azok az átadást követően a szakszervezet birtokába kerültek, azokat az alperes a szakszervezet képviselőjeként, az érdekképviselési tevékenysége során használta és jelenleg is a szakszervezet birtokában vannak, ezért azok kiadására az alperes nem kötelezhető.

[35] Az alperes által használt telefonhoz tartozó hívószám a (szakszervezet neve) telefonszáma, a szolgáltatás előfizetője a szakszervezet.

[36] Rámutatott, hogy a munkaszerződés módosítás 8.1. c) pontjára a felperes közvetlenül igényt azért nem alapíthat, mert az nem általában rendelkezik az elszámolási és visszaszolgáltatási kötelezettségről, hanem az üzleti titok védelmével, bizalmas információkkal titoktartási kötelezettséggel összefüggésben, amelyre a felperes maga sem hivatkozott.

[37] Mindezekre tekintettel a keresetet elutasította és a csatolt megbízási szerződés alapján meghatározott összegű perköltségben marasztalta a felperest.

A fellebbezés és az ellenkérelem

[38] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása és az alperes kereset szerinti marasztalása; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása érdekében. Kérte továbbá az alperest 4 967 282 forint elsőfokú, 21 óra alapulvételével 1 400 175 forint másodfokú ügyvédi munkadíj és 8 120 forint utazási költség térítés, mint perköltség megfizetésére kötelezni. Fellebbezésére 40 817 forint eljárási illetéket megfizetett.

[39] A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkör vonatkozásában hivatkozott a Pp. 369. § (1) bekezdés, valamint (3) bekezdés a), c), d) és e) pontjaiban foglaltakra.

[40] Vitatta, hogy a per során a Ptk. 5:5. § (1)-(2) bekezdései, 5:7. § (1)-(2) bekezdései, 5:9. § (1) bekezdése, az 5:13. § (2)-(3) bekezdései, az 5:21. §, az 5:36. § (1) bekezdése ne lennének alkalmazhatóak. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott Mt. indoklás nem minősül jogszabálynak, olyan Mt.-beli rendelkezést pedig az elsőfokú bíróság nem jelölt

meg, amely taxatíve kizárja a Ptk. rendelkezéseinek alkalmazását. Az elsőfokú bíróság ezért megsértette az Alaptörvény 28. Cikke szerinti értelmezési szabályt, ennek alátámasztására precedensképes határozatokat hívott fel. Utalt rá, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása nem tartalmazza ezen precedens döntésektől való eltérés indokát.

[41] E körben utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte az Mt. Általános indokolás 15. pontjában foglaltakat, ugyanis az szerint a polgári jog szabályai és jogelvei abban az esetben alkalmazandók, ha a munkajogi jogszabály eltérően nem rendelkezik, illetve a polgári jogi jogszabály alkalmazása nem ellenkezik az alapvető munkajogi elvekkel. Fennmarad az a megoldás, hogy a polgári jogi jogszabályok az új Mt. mögöttes jogát képezik. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által tévesen értelmezett mondatból nem az a következtetés vonható le, hogy a bíróság csak azokat a Ptk. rendelkezéseket alkalmazhatja, amelyeket az Mt. kifejezetten nevesít, hanem bármely olyan Ptk.-beli szabályt, amely nem ellentétes munkajogi jogszabállyal, illetve nem ellenkezik alapvető munkajogi jogelvvvel. Az indokolás szövegéből álláspontja szerint az a következtetés vonható le, hogy csak és kizárólag azokra a Ptk.-beli rendelkezésekre utal az Mt., amelyek sajátos alkalmazást nyernek, illetve amelyek egyáltalán nem alkalmazhatók a munkajogi jogviszonyra. Ezen túlmenően azonban minden más Ptk.-beli szabály alkalmazására van lehetőség.

[42] Az Mt. Nagykomentárra utalással kiemelte, hogy a munkajogban a polgári jogi szabályok általában alkalmazandóak abban az esetben, ha nem ütköznek a munkajog szabályaival, illetve elveivel.

[43] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogszabálysértően járt el, amikor a Ptk.-n alapuló jogcímek megalapozottságát nem vizsgálta, ez azonban álláspontja szerint sem indokolja a hatályon kívül helyezést, a lefolytatott bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság ítélete érdemben megváltoztatható.

[44] Utalt rá, hogy az Mt. 228. § (8) bekezdése nem létező jogszabályhely.

[45] Kifejtette továbbá, hogy az Mt. 80. § (1) bekezdése körében is téves álláspontra jutott az elsőfokú bíróság. Önmagában az a körülmény, hogy nem jelölte meg konkrétan azt a személyt, aki az eszközök átvételére jogosult, nem jelenti azt, hogy olyan szerződésszegést követett volna el, amely mentesíti az alperest az elszámolási kötelezettség alól. Az alperes tisztában volt azzal, hogy az eszközök vonatkozásában mi az elszámolási rend, ki az a személy, akitől az adott eszközöket a munkavégzéshez átvette, azok cseréje, illetve a munkaviszony megszűnése esetén kinek kellett a korábbi eszközt leadnia. Ennek hiányában is terhelte az alperest az együttműködési kötelezettség, amelynek kapcsán utalt az Mt. 6. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezésére. A fentiek alátámasztására idézte (tanú 3), (tanú 1), (tanú 2) tanúk vallomásait.

[46] Utalt rá, hogy az Mt. 80. § (1) bekezdése alapján az elszámolási kötelezettség egyértelműen magában foglalja a munkavállalónál lévő dolgok munkáltató részére történő visszaadási kötelezettségét. Ebben a körben álláspontja szerint nincs annak jelentősége, hogy megjelölésre került-e az a munkavállaló, akinek ténylegesen át kell adnia a dolgokat. (Tanú 4) tanúvallomását idézve utalt rá, hogy a munkaviszony megszűnésekor ún. sétáló lappal kell a

munkavállalóknak körbejárni az egyes szervezeti egységeket és osztályokat, amely nyilvánvalóan ismert volt az alperes számára is. Az alperes ezen mulasztásával megszegte a visszaadásra irányuló kötelezettségét, ennek során az együttműködési kötelezettségét is. Hangsúlyozta, az alperes egyéb esetben, például a telefonkészülék megvásárlása vagy a telefon előfizetés átírása során is felvette a kapcsolatot a felperesi társasággal, megtalálta a megfelelő munkavállalót, így kellett volna eljárnia a jelen esetben is, mint több évtizede a (város neve)-i gyárában dolgozó munkavállaló, aki 20 éven át szakszervezeti tisztségviselői tevékenységet lát el.

[47] Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítélete anélkül hivatkozik az Mt. 84. § (4) bekezdés, valamint 180. § rendelkezéseire, hogy ezen hivatkozásokat a felperes kereseti kérelme megjelölte volna. Ezzel pedig az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 342. § (1) és (3) bekezdésében foglalt kérelmen történő túlterjeszkedés szabályait.

[48] Álláspontja szerint megalapozatlanul és jogszabálysértő módon hivatkozik az elsőfokú ítélet arra, hogy a felperes nem bizonyította a perben azt, hogy a per tárgyát képező eszközöket a felperes az alperes és nem a szakszervezet részére biztosította. Ezen megállapítás álláspontja szerint a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmével járt.

[49] A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyanis arra a megállapításra kellett volna jutni, hogy a felperes nem a szakszervezet részére, hanem kizárólag az alperesi munkavállaló részére biztosította munkavégzés céljából az átadott eszközöket. E körben hivatkozott arra, hogy nincs arra vonatkozó peradat, hogy a Kollektív Szerződés alapján biztosították volna a szakszervezet részére az eszközöket, a SAP rendszerben az alperesi munkavállaló nevére kerültek nyilvántartásra ezek az eszközök, nincs jelentősége annak, hogy 2023. május 14-ig azok a szakszervezet nevére szerepeltek. Egyébként az, hogy milyen költséghelyen kerülnek nyilvántartásra az egyes eszközök, kizárólag pénzügyi, számviteli szempontból releváns, abból polgári jogi vagy munkajogi következtetést levonni nem lehet.

[50] További érvelése szerint az alperes volt az, aki az általa használt mobiltelefon kapcsán levelezésben állt a szervizzel, a munkálatokat az alperes részére végzeték el. (Tanú 2) és (tanú 1) tanúvallomásából nem vonható le az a következtetés, hogy azért, mert az alperes a szakszervezet első számú vezetője és vezető tisztségviselője volt, azért a szakszervezet és nem pedig annak tisztségviselője, az alperes részére kerültek átadásra ezek az eszközök. (Tanú 1) kifejezetten megerősítette tanúvallomásában, hogy új telefon esetén az mindig névre szól, ahogy történt ez az alperes esetében is. Az elsőfokú bíróság ítéletében (tanú 1) tanúvallomását helyesen idézve mutatott rá, hogy a munkavállaló részére kerültek biztosításra az eszközök, úgy mint a többi munkavállaló esetében. Ezt erősítette (tanú 2) tanúvallomása is, amit az alperes személyes meghallgatása során maga sem cáfol.

[51] Önmagában abból, hogy az alperes szakszervezeti feladatai ellátásához használta az eszközöket, nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az eszközöket a szakszervezet és ne az alperes kapta volna tekintettel arra, hogy munkaköre kifejezetten szakszervezeti bizalmi megjelöléssel bírt, azaz főállásban végezte ezt a szakszervezeti tevékenységet. Ebből pedig az a következtetés vonható le, hogy munkaköri feladatai ellátásához kapta ezeket az eszközöket. Az alperes maga is úgy nyilatkozott, hogy egy általa korábban használt eszközt maga és nem a szakszervezet vásárolt meg kedvezményes áron a felperesi társaságtól. Az eszközök

megvásárlása pedig az azt korábban használó munkavállalók számára volt biztosított. A szakszervezet eszközvásárlásáról, vagy annak történő eszköz átadásáról sem (tanú 2), sem (ügyvezető neve) ügyvezető nem tudott nyilatkozni, mint ahogy arról sem, hogy a szakszervezet nevén bármilyen eszköz lenne. Idézte ekörben (tanú 4) tanú vallomását is.

[52] Vitatta továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapítását, hogy a felperes az elavult, működésképtelen eszközöket nem kérte vissza az alperestől figyelemmel arra, hogy azokon a szakszervezet adatai vannak. Ezzel szemben álláspontja szerint az eszközök azért maradtak az alperesnél, mert a munkáltató nem kívánt konfrontálódni a szakszervezettel az alperesen keresztül. Sem (tanú 1), sem (tanú 2), sem (tanú 4) tanúk vallomása nem támasztotta alá az ítéleti megállapítást.

[53] Hivatkozott arra, hogy az, hogy az SAP nyilvántartásból az eszközök holléte kétséget kizáróan nem állapítható meg, a per eldöntése szempontjából irreleváns. A Kúria gyakorlata szerint az eszközök tulajdonjoga és birtokhelyzete az SAP nyilvántartással bizonyítható, ez esetben az alperest terheli annak igazolása, hogy ettől ellentétes a tulajdonjogi vagy a birtokhelyzet. Mindezekre tekintettel ezen ítéleti megállapítás is a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmét valósította meg.

[54] Vitatta továbbá az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapítását, hogy az eszközök a szakszervezet és nem az alperes birtokába kerültek átadásra, az, hogy ezeket az alperes esetleg továbbadta a szakszervezetnek nem eredményezheti azt, hogy az alperes ne lenne köteles az eszközök kiadására. Ezzel álláspontja szerint az alperes az Mt. 6. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 1:4. § (2) bekezdését is megsértette, ezen hivatkozás és az erre alapított elsőfokú ítélet sérti a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét is, tekintettel arra, hogy az alperes jogellenes átruházó magatartását értékelte akként, hogy az mentesíti a kiadási kötelezettség alól.

[55] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt is, hogy a munkaszerződés 8.1. c) pontja a jelen perbeli esetben nem lenne alkalmazható, hiszen az alperes nyilvánvalóan a munkaköre ellátásához kapta a per tárgyát képező eszközöket, azokon nyilvánvalóan a munkáltató bizalmas információi vannak, hiszen nem magáncélú felhasználást szolgáltak. Ebből kifolyólag pedig a hivatkozott szerződési rendelkezés is megalapozza a visszaszolgáltatási kötelezettséget, ezzel ellentétes álláspont a józan ész szabályaiba ütközik.

[56] Hivatkozott továbbá a munkaszerződés 5. pontjára, amely szerint a munkavállaló köteles a munkáltatónál mindenkor érvényben lévő szabályzatokat, szabályokat, illetve előírásokat betartani. Eszerint a munkaviszony megszűnésekor vissza kellett adja a részére biztosított eszközöket.

[57] A hatályon kívül helyezésre irányuló másodlagos fellebbezési kérelem vonatkozásában eljárási szabálysértésként hivatkozott a Pp. 341. § (1) bekezdésében, 342. § (1) és (3) bekezdésében, 346. § (4) és (5) bekezdésében, valamint a 279. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére.

[58] Az előbbiek indokaként több ítéleti ténymegállapítás vonatkozásában támadta az elsőfokú bíróság bizonyíték-mérlegelési tevékenységét, emellett utalt arra, hogy sérült az a követelmény, hogy az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre, illetve hogy a bíróság nem terjeszkedhet túl a felperesi kereseten. Utóbbiak kapcsán az ítélet [28] bekezdésének tartalmát kifogásolta. Állítása szerint az előbbi jogszabálysértések párosultak az indokolási kötelezettség megsértésével is, ugyanis az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása nem tartalmazza azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság nem találta bizonyítottanak az általa előadott tényállításokat.

[59] Mindez az ügy érdemére azért hatott ki, mert az eljárási rendelkezések betartása esetén a keresetének helyt adó döntést kellett volna hozni.

[60] Az eljárási szabálysértések orvoslása a másodfokú eljárásban nem ésszerű, szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése, illetőleg kiegészítése, ugyanis a felperesi álláspontot alátámasztó további tanúk, így (személy 1) korábbi ügyvezető és (személy 2) meghallgatására kerülhet sor, amely meghaladja a másodfokú eljárás kereteit.

[61] Az alperes perköltség igényét a 70 000 forintos óradíj vonatkozásában eltúlzottnak találta, annak mértékét 65 000 forintban kérte megállapítani.

[62] Az alperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét költségjegyzéken 500 000 forint + ÁFA összegben jelölt meg.

[63] Elsődlegesen utalt rá, hogy a (szakszervezet neve) az eszközöket visszaszolgáltatta volna, ha a felperes az általa zárolt évtizedek alatt felhalmozott szakszervezeti dokumentumtárát és komplett levelező állományát visszaszolgáltatta volna a szakszervezet számára.

[64] Hivatkozott arra, hogy a felperes nem biztosította az elszámolás szükséges feltételeit. Keresete atekintetben is alaptalan, hogy az alperes szakszervezeti titkári minősége és tisztsége a mai napig fennáll, így ezen munkára adott eszközöket a szakszervezet nem adhatja át más személynek. Magánszemélyként a szakszervezet eszközeinek kiadására az alperes nem jogosult, a perrel érintett eszközök alperes részére történő átadás-átvételét a felperes a perben nem tudta bizonyítani. Megismételte azon hivatkozását, hogy a per tárgyát képező eszközökkel nem rendelkezik, azok jelenleg is a szakszervezet birtokában és tulajdonában állnak. E körben idézte (tanú 1) és (tanú 2) tanúk vallomását, utalt az F/14 alatt mellékelte SAP nyilvántartási táblázat, valamint (tanú 4), mint utalványozó levelére.

[65] A SIM kártya kapcsán kitért arra, hogy azok bizonyítottan a szakszervezet nevére és tulajdonába kerültek, az fizikailag már nem is létezik, értékkel nem bír, ezen eszköz, valamint az Alcatel készülék vonatkozásában idézte (tanú 1), (tanú 2) és a felperes jogi képviselőjének nyilatkozatait. A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az alperes nem volt jogosult a szakszervezet birtokában lévő ingóságok kiadására, az Alcatel mobiltelefon és a SIM kártya már nem létezik, továbbá a nyilvántartás szerint a felperes által is elismerten több eszköz már a felperes birtokában volt.

[66] Hivatkozott arra, hogy a peres felek között a Szegedi Törvényszék előtt a munkaviszony jogellenes megszüntetése miatt per van folyamatban, amely per során vitatják az alperes munkaköri leírásának rendelkezéseit. A szakszervezeti titkári munkakört álláspontja szerint átadni nem lehet, a szakszervezet létébe, a szakszervezeti választásokba a munkáltató nem szólhat bele semmilyen módon, őket nem számoltathatja el.

[67] A felmondás és egyéb okirat sem jelöli meg, hogy a munkakört kinek, mikor és hol köteles átadni a munkavállaló. Mivel jelenleg is a szakszervezet titkára, így ezen munkakört kizárólag a szakszervezetnek kellett volna átadnia.

[68] Az alperes neve azért került feltüntetésre, mert a szakszervezetet jogi személyként az alperes képviselte.

[69] A Ptk. szabályainak alkalmazása tekintetében a Szegedi Törvényszék, mint másodfokú bíróság már állást foglalt az áttételt elrendelő végzés elbírálása során, így az erre irányuló felperesi előadás álláspontja szerint érthetetlen.

[70] A felperes által megjelölt tanúk vallomása, az SAP nyilvántartásban rögzített költséghely megnevezés, a felperes által küldött hivatalos levél és az általa megalkotott munkaszerződés pontjai cáfolják a felperesi álláspontot, egyben igazolják az alperesi álláspontot. A per során hivatkozottak pedig az Mt. elszámolási kötelezettsége körében értelmezhetőek.

[71] A felperesi fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a felperesi gyakorlat a távozó munkavállaló esetében az, hogy a felperes formanyomtatványt ad át a kilépő munkavállalónak, amellyel felperesi az abban szereplő nyilvántartásokat. Tekintettel arra, hogy az munkavállalóként eltérő kötelezettséget jelenthet, ezért a munkáltató kötelezettsége tájékoztatást adni arról, hogy ezzel kit kell felkeresnie, majd ezt a HR osztályon leadnia. Vitatta, hogy magának szeretne volna megtartani ezeket az eszközöket, hiszen azokat a felperes a szakszervezetnek adta át. Megismételte továbbá, hogy a SIM kártya átadása és az előfizetés átírása a felperes engedélyével történt.

[72] A felperes tévesen hivatkozik a nyilvántartása megfelelő dokumentálására, mint ahogy átadás-átvétel dokumentálásának hiányára is. Álláspontja szerint a felperes rosszhiszeműen kíván olyan tanúvallomásokat kizárni, amelyek azt támasztják alá, hogy a szakszervezet részére kerültek ezen eszközök átadásra, így (tanú 1), (tanú 2) tanúk vallomását is. Álláspontja szerint az a körülmény, hogy a felperes úgy nyilatkozott, hogy azért nem kérték vissza az eszközöket, mert jobb a békesség a szakszervezettel igazolja azt, hogy az eszközök nem az alperes, hanem a szakszervezet részére kerültek átadásra. Egyebekben a szakszervezeti lapon tárolt zárolt dokumentumok és levelezőrendszer miatt NAIH eljárás van folyamatban. SAP nyilvántartás kapcsán kifogásolta azt, hogy az olyan mobiltelefont tartalmaz, amely nem létezik, olyan eszközt is nyilvántart, amely már leadásra került, olyan eszközt is tartalmaz, amely fizikai valóságában egy évtizede nem létezik. Az eszközök a szakszervezet birtokában és használatában, a szakszervezet irodájában elzártan kerülnek

tárolásra, ezért az alperest, mint magánszemélyt, és mint munkavállalót nem lehet az eszközök leadására kötelezni. Az alperes csupán munkaköpenyt kapott a felperestől.

[73] A felperes tévesen értelmezni a munkaszerződés 8.1. c) pontját, a rendelkezés visszaüt az üzleti titok védelmével, bizalmas információkkal összefüggésbe került iratokra és információkat tartalmazó adathordozókra, eszközökre, ezért az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte azt.

[74] Abban az esetben, ha a felperes pernyertes lenne, kérte a részére megállapítható perköltség mérséklését, utalván arra, hogy az alperes által érvényesített munkadíj töredéke a felperes által előterjesztettnek.

[75] Utalt továbbá arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárás során nem kérte (személy 1) és (személy 2) meghallgatását, ezen személyekre vonatkozóan bizonyítási indítványt a fellebbezésben már nem tehet.

Az ítéltábla döntése és jogi indokai

[76] A fellebbezés alaptalan.

[77] Az ítéltábla – miután kötelező hatályon kívül helyezésre okot adó körülményt nem észlelt – felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § szerinti korlátai között gyakorolta. E rendelkezés (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Ez azt jelenti, hogy a Pp. 371. § (1) bekezdésében foglaltak miatt korlátnak minősül – egyebek mellett – hogy a fellebbező fél milyen konkrét döntést kér a másodfokú bíróságtól tekintetbe, hogy az mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét és ezt milyen okból tegye, továbbá, hogy a fellebbező milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöl meg fellebbezése alapjául. Azzal tehát, hogy a fellebbező milyen határozott kérelmet és milyen indokkal ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

[78] Elsőként az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, hogy szükség van-e az elsőfokú bíróság ítéletének mérlegelésen alapuló hatályon kívül helyezésére. Bár a felperes erre irányuló fellebbezési kérelmét másodlagosként terjesztette elő, a Pp. 383. § (1) bekezdésének megfogalmazásából következően az ügy érdemében történő döntésre akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú bíróság ítélete hatályon kívül helyezésének a Pp. 379–381. §-aiban írt esetei nem állnak fenn. A hatályon kívül helyezés iránti kérelem elbírálása tehát a Pp. ezen rendelkezéséből következően szükségszerűen megelőzi az érdemi döntést.

[79] A Pp. 381. §-ának alkalmazására akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú bíróság az ügy érdemi eldöntésére kiható lényeges eljárási szabálysértést követett el, amelynek orvoslása

a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű és emiatt szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése. Ugyanakkor az erre irányuló fellebbezési kérelem kapcsán is irányadóak a Pp. 371. § rendelkezései vonatkozásában korábban már előadottak, azaz, hogy a döntés korlátját képezi az, hogy azt milyen okból kéri a fellebbező.

[80] E körben a felperes ítéltábla hiánypótlási felhívására tett nyilatkozatában foglaltak voltak értékelhetők. A felperes ebben jelölte meg a hatályon kívül helyezés iránti kérelme alapjául szolgáló, állítása szerinti eljárási szabálysértéseket, indokolta azok ügy érdemére kihatását és a másodfokú eljárásban orvosolhatatlanságát, az elsőfokú eljárás megismétlésének szükségességét. Eljárási szabálysértésként hivatkozott a Pp. 279. § (1) bekezdésének, 341. § (1) bekezdésének, 342. § (1) bekezdésének és mindezekkel összefüggésben a 346. § (4) és (5) bekezdésének megsértésére. Az ügy érdemére kihatást abban jelölte meg, hogy ezen eljárási rendelkezéseket betartva a felperesi keresetnek helyt adó döntést kellett volna hozni. Az orvosolhatatlansággal és az elsőfokú eljárás megismétlésével kapcsolatban pedig mindössze további tanúk meghallgatásának lehetőségére utalt.

[81] Az ítéltáblának tehát a fellebbezés korlátaira figyelemmel e hivatkozások vonatkozásában kellett azt vizsgálnia, hogy azok megalapozzák-e a Pp. 381. §-ában foglalt konjunktív feltételeket. Hangsúlyozandó, a konjunktív feltételek akár egyikének hiánya is kizárja a Pp. 381. § alkalmazásának lehetőségét.

[82] Az előbbieket miatt a konjunktív feltételekkel kapcsolatban az ítéltábla elsőként azt emeli ki, hogy a felperes fellebbezésében az orvosolhatatlanság és az eljárás megismétlése indokaként (személy 1) és (személy 2) tanúkenti kihallgatásának lehetőségét vetette fel, ugyanakkor – az alperes helyes érvelése szerint – az elsőfokú eljárásban e tanúk meghallgatására nem tett indítványt, ilyen indítványa mellőzését nem is sérelmezte fellebbezésében, illetve nyilatkozata nem tekinthető a másodfokú eljárásban előterjesztett utólagos bizonyítási indítványnak sem, ugyanis az nem felel meg a Pp. 275. § (1) bekezdés és 284. § (1) bekezdés szerinti követelményeknek.

[83] Utóbbi kapcsán az ítéltábla rámutat arra is, hogy a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján sem a fellebbezésben, sem a másodfokú eljárás során – a törvényben meghatározott kivételektől eltekintve – utólagos bizonyításnak nincs helye. A Pp. 373. § (3) bekezdésének értelmében új bizonyítási indítvány, illetve új bizonyítási eszköz csak akkor terjeszthető elő, ha az az új tény állításának bizonyítására, vagy a korábban hivatkozott tény bizonyítására szolgál feltéve, hogy az később jutott a fél tudomására, vagy később keletkezett. A Pp. 373. § (2) bekezdése akkor nyújt módot a félnek a fellebbezésben új tény állítására, ha olyan tényre hivatkozik, amely önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a tudomására, vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezett volna.

[84] A felperes a fellebbezésében e törvényi feltételek fennálltára sem hivatkozott, így új bizonyítás foganatosítására e törvényi feltételek hiányában sem kerülhet sor [Pp. 276. § (3) bekezdés a) pont].

[85] A konjunktív feltételek közül tehát a másodfokú eljárásban orvosolhatatlanságot és az elsőfokú eljárás megismétlésének szükségességét a felperes nem tudta meggyőző indokkal alátámasztani, ami a fent kifejtettek szerint önmagában akadályozza az ítélet Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezését.

[86] Az előbbieket miatt nincs jelentősége a további feltételek teljesülésének, azonban azokkal kapcsolatban az ítéltábla megjegyzi az alábbiakat.

[87] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással kapcsolatos Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti bizonyíték-mérlegelő tevékenységet és az abból levont jogi következtetést a másodfokú bíróság nem a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti eljárásjogi, hanem a Pp. 369. § (3) bekezdés szerinti anyagi jogi felülbírálat keretében vizsgálhatja az ítélet megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelem esetén. Miután a felperes anyagi jogi felülbírálatot is lehetővé tevő tartalmú fellebbezési kérelmet is előterjesztett, az ítéltábla az anyagi jogi felülbírálat körében vizsgálta az elsőfokú bíróság fellebbezésben sérelmezett bizonyíték-mérlegelési tevékenységét.

[88] Tévesen hivatkozott a felperes fellebbezésében az ítélet [28] bekezdése kapcsán a Pp. 341. § (1) bekezdésében, valamint 342. § (1) és (3) bekezdésében foglalt megsértésre is.

[89] A Pp. 341. § (1) bekezdése értelmében az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre. A felperes azonban azt nem adta elő, milyen kereseti kérelme maradt elbírátlanul. Ennek hiányában a jogszabályi rendelkezés megsértése nem volt vizsgálható.

[90] A túlterjeszkedés tilalma értelmében a bíróság döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, ellenkérelmen, beszámítási kérelmen [Pp. 342. § (1) bekezdés], illetve törvény eltérő rendelkezése hiányában az érdemi döntés nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított [Pp. 342. § (3) bekezdés]. Ez azt is jelenti, hogy a bíróság érdemi döntését nem alapíthatja olyan jogra, amelyre a felek nem hivatkoztak, a perben nem érvényesítettek. Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben e körben megjelölt [28] bekezdésében valóban utal az Mt. 84. § (4) bekezdésének és 180. §-ának rendelkezéseire, azonban egyértelműen rögzíti azt is, hogy ezekre a felperes keresetében nem hivatkozott. Az érintett bekezdésben az elsőfokú bíróság mindössze arra mutatott rá, hogy – álláspontja szerint – amennyiben a munkakör átadás és elszámolás kapcsán kötelezettségszegés megállapítható lenne, akkor az két jogkövetkezményt vonhatna maga után, de a felperes által érvényesített igény egyikkel sem függ össze. Erre tekintettel tehát – a felperes érvelésével szemben – érdemi döntése sem terjedt ki a hivatkozott jogszabályi rendelkezésekre, ezért eljárási szabálysértés e körben nem állapítható meg.

[91] Rámutat továbbá az ítéltábla, a fellebbezésben hivatkozott Pp. 346. § (4) és (5) bekezdése az ítélet indokolásával szemben támasztott követelményeket szabályozza, amelynek hiányossága az ítélet kötelező és mérlegelhető hatályon kívül helyezésének alapjául is szolgálhat.

[92] A Pp. 380. § c) pontja alapján az ítélet orvosolhatatlan formai hiányossága a nem mérlegelhető hatályon kívül helyezési ok nevesítette esete, amikor a lényeges eljárási szabálysértés az indokolás Pp. 346. §-ának oly mértékű megsértésében nyilvánul meg, hogy abból az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás vagy a bíróság jogi álláspontja sem állapítható meg, ezért az elsőfokú ítélet felülbírálhatatlan. Ilyen okra maga a felperes sem hivatkozott, az ítélet indokolásából mindössze azt hiányolta, hogy az nem tartalmazza azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság a felperes tényállításait nem találta bizonyítottnak.

[93] Ha az indokolás hiányossága nem ad alapot a Pp. 380. § c) pont alkalmazására, a jogszabálysértés akkor is megállapítható, ebben az esetben azonban már a másodfokú bíróság mérlegelésétől függ, hogy az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezi-e [Pp. 381. §]. A másodfokú bíróságnak ugyanis lehetősége van az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítésére, pontosítására, ha az elsőfokú bíróság nem követ el olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely az eljárás megismétlését tenné szükségessé (Kúria Pfv.20.240/2022/4.). Önmagában tehát az indokolás esetleges ilyen jellegű hiányossága nem feltétlenül eredményezi a Pp. 381. §-a szerinti hatályon kívül helyezést.

[94] A felperes fellebbezésében hivatkozottakkal szemben tehát az elsőfokú bíróság ítélete orvosolhatatlan formai hiányosságban nem szenved, illetve a későbbiekben kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta annak is, hogy a felperes által előadott tényállításokat miért nem találta bizonyítottnak, így az indokolás hiánya okán az elsőfokú bíróság ítéletének sem kötelező, sem mérlegelhető hatályonkívül helyezésnek nem volt helye.

[95] Olyan további eljárási szabálysértést pedig az ítéltábla nem észlelt [Pp. 370. § (3) bekezdés], amely a Pp. 381. § szerinti mérlegelhető hatályon kívül helyezést tette volna szükségessé. Mindezek okán a felperes hatályon kívül helyezésre irányuló másodlagos fellebbezése alaptalan volt.

[96] A felperes elsődleges fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes keresete szerinti marasztalását több okra hivatkozással kérte, amelyeket az ítéltábla külön tett vizsgálódása tárgyává.

[97] Elsőként a felperes kifogásolta az elsőfokú bíróság Ptk. szabályainak alkalmazhatóságával kapcsolatos álláspontját. E körben egyrészt alapvetően azt hiányolta, hogy az elsőfokú bíróság nem jelölt meg olyan konkrét Mt. rendelkezést, amely kizárja az általa hivatkozott Ptk. szabályok alkalmazását, csupán az Mt. Általános indokolásának 15. pontját hívta fel, az indokolás azonban nem jogszabály, így arra ítélet nem alapítható. Másrészt álláspontja szerint az indokolás említett részéből az elsőfokú bíróság téves következtetésre jutott, az éppen a felperesi álláspont helyességét támasztja alá. E tekintetben az Általános indokolás 15. pontjának első mondatának általa megfogalmazott lényegi tartalmából indult ki.

[98] Az előbbiekkal kapcsolatban az ítéltábla az alábbiakra mutat rá:

[99] A felperes a keresetében hivatkozott Ptk. rendelkezések alkalmazhatósága kapcsán azzal ugyan helyesen érvelt, hogy az Mt. indokolása nem minősül jogszabálynak, a

jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás kötelező erővel nem rendelkezik [a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (7) bekezdése]. Azt azonban tévesen állította, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja alapjául konkrét jogszabályi rendelkezést nem jelölt meg és ítéletét csak a törvény indokolására alapította. Az elsőfokú bíróság ugyanis ítélete [21] bekezdésében tételesen felsorolta az Mt. azon rendelkezéseit, amelyekből arra következtetett, hogy a felperes által jogalapként megjelölt Ptk.-beli szabályok a jelen jogvitában nem alkalmazhatók. Lényegében ezek értelmezéséhez hívta segítségül – helyesen – az Mt. Általános indokolásának 15. pontját.

[100] Az Alaptörvény 28. cikke értelmében ugyanis a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az indokolásnak tehát a jogszabály céljának feltérképezésénél, a konkrét jogszabályi rendelkezések értelmezésénél van szerepe. Ezzel ellentétes álláspontot az elsőfokú bíróság ítélete sem rögzített, csupán az Mt. Általános indokolásának 15. pontjának általa irányadónak tekintett részét idézve az Mt. felsorolt rendelkezéseiből levonta azt a következtetést, hogy miután azok nem utalnak a felperes által jogalapként megjelölt Ptk. rendelkezésekre, azok alkalmazása kizárt.

[101] Az ítéltábla nem osztotta azt a fellebbezési érvelést sem, hogy az elsőfokú bíróság az Mt. Általános indokolásának 15. pontját tévesen értelmezte. Annak a felperes fellebbezésében is részben felhívott első mondata szerint: „A hazai bírói gyakorlatban – a hatályos Mt. ilyen tartalmú kifejezett szabálya hiányában is – megfogalmazást nyert az a jogtétel, amely szerint a munkajogban a polgári jog szabályai (és jogelvei) alkalmazandók, feltéve, hogy a munkajogi jogszabály eltérően nem rendelkezik, illetve a polgári jogi jogszabály alkalmazása nem ellenkezik az alapvető munkajogi jogelvekkel.” Ezen mondat pontos értelmezéséhez lényeges hangsúlyozni, az Általános indokolás 2. pontja egyértelműen meghatározza, hogy a „hatályos Mt.” alatt az 1992. évi XII. törvényt, azaz a mai szóhasználatnál „régí Mt.”-t kell érteni. Ebből pedig az következik, hogy az indokolás a régi Mt. vonatkozásában rögzíti a Ptk. általános háttér jogszabályként történő alkalmazásának kötelezettségét.

[102] A 15. pont a következő második mondattal folytatódik: „A törvény erre a korábbi jogtételekre támaszkodva fenntartja azt a megoldást, hogy a polgári jogi szabályok az új Mt. mögöttes jogát képezik.” Ez mindössze a Ptk. mögöttes jogi szerepét rögzíti, de nem beszél annak terjedelméről, korlátairól. Ebből önmagában a felperes téves hivatkozásával szemben nem lehet arra következtetni, hogy a Ptk. mögöttes jogi természete az új Mt. vonatkozásában is változatlan maradt.

[103] Az indokolás következő mondata már egyértelműsíti, hogy éppen ellenkezőleg, az új Mt. más módon teszi mögöttes joggá a Ptk.-t: „Ez arra utal, hogy a törvény a munkajogot a magánjog részének tekintí, a polgári jogi szabályok alkalmazásának metodikáján azonban változtat.” Majd a továbbiakban a változtatást részletezi, kitérve a következőkre is: „A változás másrészt abban is tükröződik, hogy a törvény pontosan rögzíti, hogy az egyes munkajogi jogintézmények tekintetében mely polgári jogi szabályok mögöttes alkalmazását (miként) rendeli, illetve mely polgári jogi szabályok alkalmazását korlátozza.”

[104] A fenti indokolás tehát éppen azt támasztja alá, hogy a jelenleg hatályos Mt. szabályozási rendszere szerint azokat a Ptk.-beli szabályokat lehet figyelembe venni, amelyeket a jogalkotó „beemelt” az Mt.-be. Ez eltérés a „rég Mt.” rendelkezéseire képest, hiszen korábban azt a rendelkezést nem lehetett figyelembe venni, amit az Mt. rendelkezései kizártak, minden más rendelkezés mögöttes jogszabályként alkalmazható volt.

[105] Ennek kapcsán az elsőfokú bíróság tehát ítélete [21] bekezdésében helyesen rögzítette, hogy az Mt. mely jogszabályhelyei alapján lehet a Ptk. rendelkezéseit alkalmazni a munkaügyi jogvitákban [azzal, hogy az Mt. 228. § (8) bekezdés nyilvánvaló elírás, az helyesen az Mt. 228. § (6) bekezdés rendelkezésére utal] és hogy ezek egyikében sem szerepelnek a felperes keresetében jogalapot megjelölők.

[106] Ebből következően az elsőfokú bíróság helyes álláspontja szerint a kereset alapjául megjelölt Ptk.-beli szabályok – az Mt. azokra utaló rendelkezése hiányában – a jelen per elbírálásakor nem voltak alkalmazhatók.

[107] A felperes fellebbezésében hivatkozott az Mt. 80. § (1) bekezdésének téves alkalmazására is. Az elsőfokú bíróság ítéletében ennek kapcsán elsődlegesen azt vizsgálta, hogy e jogszabályi rendelkezés megsértésre került-e és amennyiben igen, akkor ennek mi a jogkövetkezménye.

[108] A felperes e körben fellebbezésében helyesen érvelt azzal, hogy az Mt. 80. § (1) bekezdésének rendelkezéseiből az alperesnek visszaadási kötelezettsége származik. Érvelése annyiban irreleváns, hogy ezzel ellentétes álláspontra az elsőfokú bíróság sem helyezkedett, sőt ítélete [24] bekezdésében az Mt. kommentárjára utalva maga is azt rögzítette, hogy az elszámolás elsősorban a megőrzésre átvett dolgok visszaszolgáltatását jelentheti.

[109] Ugyanakkor az elsőfokú bíróság a jogszabálysértés kapcsán a felperes helyes hivatkozásának megfelelően tévesen jutott arra a megállapításra, hogy az alperes a munkakör átadási és elszámolási kötelezettségét azért nem sértette meg, mivel a felperes az elszámolás feltételeit nem biztosította, ugyanis nem jelölte meg, hogy az alperesnek kivel kell elszámolnia.

[110] E körben a felperes fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy önmagában az elszámolást végző konkrét személy megjelölésének elmaradása nem akadályozná az elszámolási kötelezettség teljesítését, e célt például a gyakorlatból ismert „sétáló lap” szolgálja. Az alperes ennek kapcsán alaptalanul védekezett azzal, hogy ilyet a felperestől nem kapott, ugyanis – a felperes helyes érvelése szerint – az Mt. 6. § alapján őt terhelő együttműködési kötelezettség alapján, ha ilyen kötelezettsége lett volna, nyilatkozattételre kellett volna felhívnia a munkáltatót, hogy mivel és kivel kell elszámolnia. A perben kihallgatott (tanú 3), (tanú 1) és (tanú 2) tanúk vallomása alapján a munkáltatónál e körben kialakult rendszerrel az alperesnek is tisztában kellett lennie.

[111] Az elsőfokú bíróság e jogszabálysértés körében kifejtett téves álláspontjának azonban csak akkor lett volna jelentősége, ha a felperes eredményesen támadta volna az

elsőfokú bíróság azzal kapcsolatos megállapítását, hogy a perbeli eszközöket a szakszervezet részére biztosította.

[112] A felperes fellebbezése szerint ennek kapcsán az elsőfokú bíróság tévesen helyezte arra a hangsúlyt, hogy az alperes azon hivatkozásával szemben, miszerint a felperes az eszközöket a szakszervezetnek adta át, a felperes nem bizonyította sikerrel azt, hogy azokat a felperesnek, mint munkavállalójának adta át.

[113] A Pp. 265. § (1) bekezdés alapján a törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el (a továbbiakban: bizonyítási érdek), továbbá a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli. Ez alapján azonban – az alperes vitatása miatt – a felperesnek kellett bizonyítani azon tényállítását, hogy a perbeli eszközöket az alperesnek, mint munkavállalójának biztosította és ennek sikeres bizonyítása esetén nyílik meg az alperes számára az ezzel ellentétes álláspont bizonyításának szükségessége.

[114] A fellebbezésben e körben hivatkozott munkaszerződés e bizonyítás során egy bizonyítási eszköznek minősült, amelyet a többi rendelkezésre álló bizonyítékkal kellett összevetni és abból következtetéseket levonni, amely a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerinti felülbírálati jogkör alkalmazását tette lehetővé.

[115] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást akkor érintheti, ha a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősíti. A mérlegelés akkor okszerűtlen, ha az ítéletben rögzített tényállás iratellenes, illetőleg, ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vétett. Nem elégséges azonban az okszerűtlen mérlegelésre általánosságban hivatkozni, konkrétan meg kell jelölni, hogy a bíróság milyen bizonyítékokból vont le okszerűtlen következtetést.

[116] A fentiek szerinti okszerűtlen mérlegelés az elsőfokú bíróság részéről nem állapítható meg. A peres felek fellebbezésükben és fellebbezési ellenkérelmükben helyesen idézik az egyes tanúvallomások álláspontjukat alátámasztó részeit, amelyekből az a következtetés vonható le, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során juthatott az általa megállapított tényállásra, ugyanis a vallomások abban a tekintetben, hogy az alperes milyen minőségében vette át a perbeli eszközöket, bizonytalanok és ellentmondóak voltak. A SAP nyilvántartásnak pedig perbeli esetben azért nem lehetett a felperes keresetlevelében és fellebbezésében is hivatkozott eseti döntések szerinti bizonyító erőt tulajdonítani, mivel a peradatok alapján a nyilvántartás nem volt sem hiteles, sem teljeskörű: egyrészt nem rögzített minden adatot, másrészt nem követte a változásokat, harmadrészt nem igazolta, hogy az adott személy az adott eszközt milyen minőségében vette át. A szakszervezet szerepel benne költséghelyként, mint ahogy szerepel az átvevő személy neve is, de az, hogy az átvétel munkavállalói vagy szakszervezeti képviselői minőségében történt, a nyilvántartásból hitelt érdemlően nem állapítható meg, így az perdöntő bizonyítéknak nem tekinthető.

[117] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság nem okszerűtlenül jutott arra a következtetésre, hogy a felperesnek nem sikerült azt bizonyítania, hogy az alperes munkavállalói minőségben vette át a perbeli eszközöket.

[118] Az elsőfokú bíróság tehát a perben jelentős tényeket a felek tényállításának és a perben tanúsított magatartásának, valamint a per során megismert bizonyítékoknak, így elsősorban rendelkezésre álló tanúvallomásoknak, az SAP nyilvántartásnak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján az okszerűség követelményét nem sértő módon állapította meg [Pp. 279. § (1) bekezdés], ezért a tényállás módosításának vagy kiegészítésének nem volt helye.

[119] Bizonyítás lefolytatásának a másodfokú eljárásban a korábban már kifejtettek miatt szintén nem volt helye.

[120] Mivel a felperes a peres eljárás során nem tudta azt bizonyítani, hogy a perbeli eszközök az alperes mint munkavállaló és nem mint szakszervezet képviselője birtokában vannak, ezért a munkaszerződés hivatkozott 8.1. c) pontja a visszaadási kötelezettség kapcsán önmagában nem bírt jelentőséggel. A fellebbezésben hivatkozott Mt. 80. § (1) bekezdése is csak akkor keletkeztetett volna – a korábban már kifejtettek szerint – elszámolási kötelezettséget, ha a felperes az alperes munkavállalói minőségében történő átvételét sikerrel bizonyítani tudta volna. Ennek hiányában azonban az alperes részéről visszaszolgáltatási és elszámolási kötelezettség nem állapítható meg.

[121] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[122] A felperes fellebbezése megalapozatlan volt, ezért az ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a jogi képviselővel eljáró alperes perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a csatolt megbízási szerződésben foglaltakkal egyezően 500 000 forint fellebbezési ellenkérelem elkészítéséért járó díjazásban és 70 000 forint tárgyaláson történő jelenléti díjban állapított meg, amely összeget ÁFA terhel. A megbízási szerződésben kikötött tárgyaláson történő jelenlétre meghatározott ügyvédi munkadíj (óradíj) aránytalanságát felvető és ebből az okból az Ükr. 4. § (1) és (2) bekezdése szerint a mérséklését indokoltta tévő körülményt az ítéltábla nem talált igazoltnak, figyelemmel a Kúria Pfv.20.887/2023/6. számú határozatában megadott szempontrendszerre is.

[123] A felperes a fellebbezési eljárási illetéket megfizette, így arról az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

[124] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2026. január 20.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.
s.k.

a tanács elnöke

Dr. Telegdy Gergely s.k.

előadó bíró

Dr. Bálint Attila

táblabíró